

Zdravlje u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji

Jesu li sretni zaposlenici Zavoda za javno zdravstvo Bjelovar? (Are the public health workers in Bjelovar happy?)

Puharić Zrinka¹, Ines Mihajlović², Miklič Tomislav³

1-Zavod za javno zdravstvo Bjelovarsko-bilogorske županije

2-II. osnovna škola Bjelovar

3-Privatna pedijatrijska ordinacija Bjelovar

Ključne riječi: zdravlje, sreća, zaposlenici

Key words: Health, happiness, workers

UVOD: "Kako ste?" - iako ovaj pozdrav ne traži odgovor u strogo medicinskim terminima, njegova učestalost dokazuje da je zdravlje jedan od najvažnijih predmeta razgovora u svakidašnjem životu. Koliko god se svakom čovjeku čini da zna što znači biti zdrav, zdravlje nije lako definirati. Suvremeni način života zahtijeva i prilagodbe nekih općih definicija zdravlja. Definicija koju Svjetska zdravstvena organizacija preporuča: "Zdravlje predstavlja tjelesno, duševno, socijalno i ekonomsko blagostanje, a ne samo odsustvo bolesti i iznemoglosti." U svakidašnjem životu pojam zdravlja ipak se vrlo često veže samo uz odsustvo bolesti te stjecanje dobara i trenutno zadovoljenje osobnih potreba. Kako ćemo onda prepoznati „zdravlje”? Dobar apetit, uredne fiziološke funkcije, dobivanje na težini dok traje rast i razvoj, ustaljena težina u odrasloj dobi. Uredna probava, miran i spokojan san, uredan menstrualni ciklus kod žena. Tu također spada i uredan sluh i dobar vid, osjećaj spolne zrelosti s normalnim potrebama spolnog života koji predstavlja istinski preduvjet dobrog psihičkog zdravlja. Cijeli niz etioloških čimbenika utječe na zdravlje. Na neke od njih možemo kontinuirano utjecati, poboljšavati ih, dok na neke ne možemo uvijek utjecati kao što su urođene osobine pojedinca. Osjećaj sigurnosti, bezbrižnost u stanovanju, školovanju, radu kao i mogućnost uživanja u općim životnim dobrima znatno i nedvojbeno produljuju životni vijek. Zdrav okoliš, kvalitetno zadovoljena potreba za pitkom vodom, odgovarajuća prehrana, uvjeti stanovanja, upotreba sigurnih tehničkih pomagala osiguravaju zdravu okolinu tj. omogućavaju razvoj pojedinca i društva u cjelini.

U znakove zdravlja svakako upisujemo pozitivno raspoloženje, optimizam u suočavanju s problemima kao i toplina i zadovoljstvo u odnosu s drugim ljudima.

CILJ: Ispitati subjektivno mišljenje o vlastitom zdravstvenom stanju zaposlenika ZZJZ Bjelovar.

ISPITANICI I METODE: Od ukupno 57 zaposlenika zavoda za javno zdravstvo anketu je u potpunosti riješilo 47, dakle 82% ukupnog broja zaposlenika. Ispitanici su anonimno rješavali hrvatsku verziju zahtjevnog upitnika o zdravlju SF-36 koja uključuje viđenje njihova psihičkog, fizičkog i socijalnog funkcioniranja kao i dobiti zdravlja. U analizi je korištena deskriptivna statistika, računanje frekvencija i aritmetičke sredine, t-test, analiza varijanca i korelacije.

REZULTATI: Od ukupno 57 zaposlenika Zavoda Bjelovar 47 (82%) je sudjelovalo u anketi. Skupinu sačinjava 47 ispitanika od čega je 8 (17%) muškaraca i 39 (83%) žena. Životna dob ispitanika iznosi 41,7+8,6 god. (medijan:40 god min-max:28-62 god.). Prosječni staž ispitanika iznosi 18,2+9,5 (medijan:20 god.; min-max:2-37 god.). Između muškaraca i žena nema statistički značajne razlike u dobi (t=1,05; p=0,29) ni po stažu (t=0,13; p=0,89). Prosječna dob muškaraca iznosi 44,6+12,3 god. (medijan:42,5 god.; min-max:28-62 god.), a žena 41,1+7,7 (medijan:40; min-max:30-57 god.). Prosječni staž muškaraca iznosi 18,6+10,5 god. (medijan:16 god.; min-max:5-31 god.), a žena 18,1+9,5 god. (medijan:20 god.; min-max:2-37 god.). Na upit «da li ste sretni» njih 26 (55%) odgovorilo je sa «stalno, skoro uvijek, dobar dio vremena»; njih 15 (32%) je odgovorilo sa «povremeno», a njih 6 (13%) sa «nikad». U daljnjoj analizi zajedno ćemo tretirati ispitanike sa odgovorima «povremeno» i «nikad» u odnosu na skupinu ispitanika koji su to gotovo uvijek.

Odgovor na pitanje "Da li ste sretni?"

Varijabla N(%)		Odgovor na pitanje « Da li ste sretni? »		p
		Stalno, uvijek, dio vremena	skoro dobar, Povremeno, rijetko, nikad	
Spol	Muškarci	6	2	0,27
	Žene	20	19	
Stručna sprema	O.Š., S.Š.	10	14	0,08
	V.Š.S., V.S.S.	16	7	
Djeca	Da	20	6	0,12
	Ne	6	5	
Bračno stanje	U braku	17	15	0,65
	Neudani, udovci, razvedeni	9	6	
	Zadovoljavajuće, loše	1	8	
Dob (god.)	prosjeak+sd	40,6+9,5	43+7,3	0,35
	medijan	39	43	
	min-max	28-62	31-57	
Staž (god.)	prosjeak+sd	16,7+10	20,1+8,8	0,33
	medijan	13,5	20	
	min-max	2-31	4-37	

Između žena i muškaraca nije bilo statistički značajne razlike po pitanju osjećaja sreće.

Nismo dokazali statistički značajnu razliku u osjećaju sreće između osoba sa O.Š., S.Š. i onih sa V.Š.S.,V.S.S.Nema razlike ni u osjećaju sreće osoba sa i bez djece. Nema statistički značajne povezanosti bračnog stanja sa osjećajem sreće.Ni dob ni dužina staža nisu statistički značajno različiti u skupini onih koji su «stalno, skoro uvijek, dobar dio vremena» sretni i onih koji su to «povremeno» i «nikad».

Htjeli smo tada usporediti neke varijable sa pitanjem „Da li ste sretni?“ Kako bismo pronašli što od ponuđenog ispitanike čini sretnima.

Varijabla N(%)		Odgovor na pitanje « Da li ste sretni? »		
		Stalno, skoro uvijek, dobar dio vremena	skoro dobar	Povremeno, rijetko, nikad
Spol	Muškarci	6	2	0,27
	Žene	20	19	
Stručna sprema	O.Š.,S.Š.	10	14	0,08
	V.Š.S.,V.S.S.	16	7	
Djeca	Da	20	6	0,12
	Ne	6	5	
Bračno stanje	U braku	17	15	0,65
	Neudani,udovci, razvedeni	9	6	
	Zadovoljavajuće, loše	1	8	
Dob (god.)	prosjeak+sd	40,6+9,5	43+7,3	0,35
	medijan	39	43	
	min-max	28-62	31-57	
Stož (god.)	prosjeak+sd	16,7+10	20,1+8,8	0,33
	medijan	13,5	20	
	min-max	2-31	4-37	

Zdravlje prema anketi jako utječe na osjećaj sreće. Dakle što ispitanik bolje rangira svoje zdravlje, tim je i sretniji. Grupirali smo odgovore «odlično, vrlo dobro i dobro» i usporedili sa odgovorima «zadovoljavajuće i loše». Samo 1 ispitanik u skupini sretnih ima zdravlje «zadovoljavajuće ili loše», dok ih u skupini «povremeno, rijetko, nikad» sretnih ima njih 8 (38%).

Osobe koje su «stalno, skoro uvijek ili dobar dio vremena» sretni, uglavnom su «stalno, skoro uvijek ili dobar dio vremena» mirne i spokojne i to njih 2 (92%), dok ih je u skupini «povremeno, rijetko i nikad» sretnih osoba svega 6 (29%). Iz toga možemo zaključiti da su mir i spokoj preduvjet za sreću i obratno.

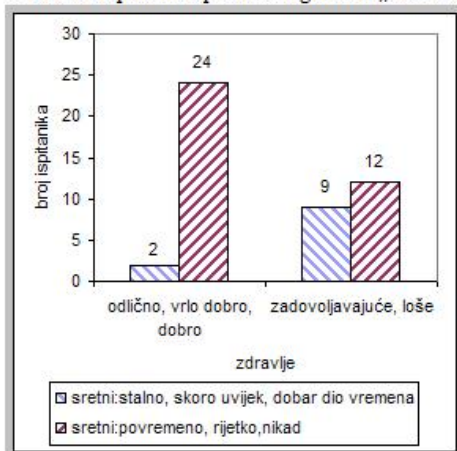
Ovdje smo usporedili «stalno, skoro uvijek ili dobar dio vremena» mirne i spokojne sa «povremeno, rijetko i nikad» prema osjećaju sreće. Na isti način smo grupirali i odgovore na pitanje u svezi energije.

Puni su energije «stalno, skoro uvijek ili dobar dio vremena» sretni i to njih 22 (85%), a u skupini više nego «povremeno, rijetko i nikad» sretni samo 5 (24%). Znači sretni ljudi imaju više energije.

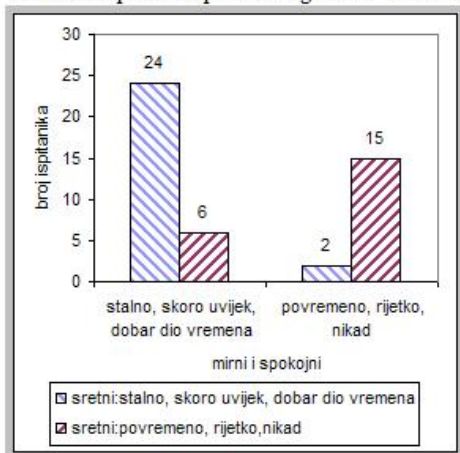
Iscrpljenih iz skupine «stalno, skoro uvijek ili dobar dio vremena» sretni ima samo 1, a u skupini «povremeno, rijetko i nikad» sretni ima ih 10 (48%). Sretni ljudi su manje iscrpljeni, odnosno ljudi koji se izjašnjavaju iscrpljenima, manje su sretni.

Umornih iz skupine «stalno, skoro uvijek ili dobar dio vremena sretni» ima 2, a u skupini «povremeno, rijetko i nikad» ima ih 9 (43%).

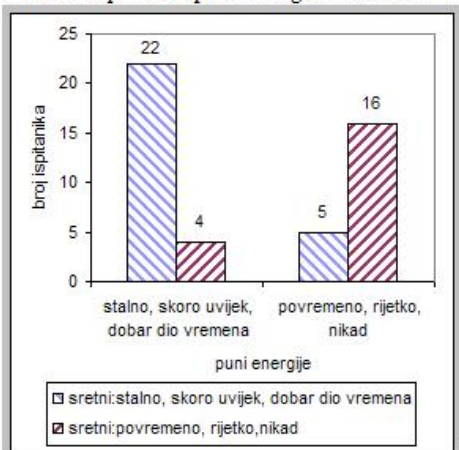
1. Prikaz ispitanika prema odgovoru „sreća i zdravlje“

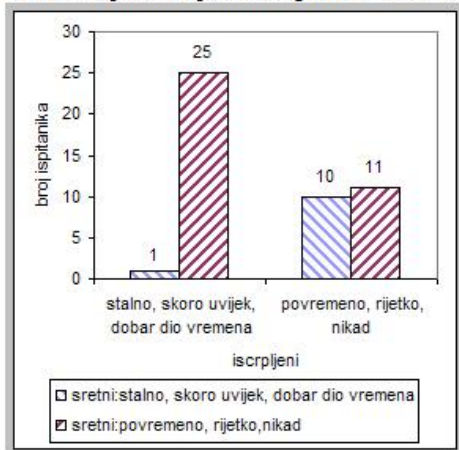
2. Prikaz ispitanika prema odgovoru "sreća" i "mir i spokoj"

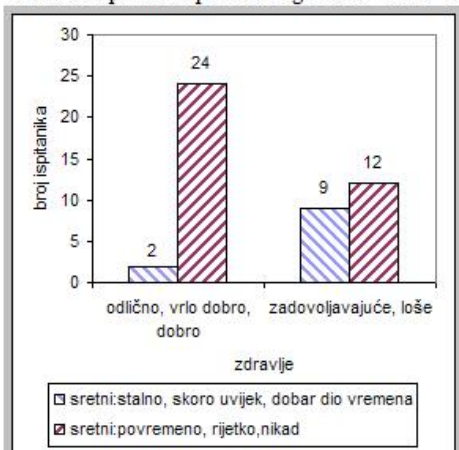
3. Prikaz ispitanika prema odgovoru "sreća" i "energija"

4. Prikaz ispitanika prema odgovoru "sreća" i "iscrpljenost"

5. Prikaz ispitanika prema odgovoru "sreća" i "umor"

Omjer šansi («odds ratio») «sretnih» prema «ne sretnima» je 15,4 (95% CI:2-137) puta veći u skupini «zdravih» nego «bolesnih»
Omjer šansi («odds ratio») «sretnih» prema «ne sretnima» je 30 (95% CI:5-168) puta veći u skupini «mirnih» nego «povremeno, rijetko, nikad»
Omjer šansi («odds ratio») «sretnih» prema «ne sretnima» je 17,6 (95% CI:4-76) puta veći u skupini «punih energije» nego u skupini «povremeno, rijetko, nikad»
Omjer šansi («odds ratio») «ne sretnih» prema «sretnima» je 22,7 (95% CI:2,6-200) puta veći u skupini «iscrpljenih»
Omjer šansi («odds ratio») «ne sretnih» prema «sretnima» je 9 (95% CI:1,7-48) puta veći u skupini «umornih».

ZAKLJUČAK: Iz ispitivanja je vidljivo da nema statistički značajne razlike u osjećaju sreće prema socijalnim faktorima ispitanika poput spola, dobi, duljine trajanja radnog staža, školske spremne, bračnog stanja i broja djece u obitelji. Na sreću u pozitivnoj korelaciji utječu zdravlje, mirnoća i spokoj, energija koju posjedujemo, (dakle povećanjem jednog raste i drugo), a u negativnoj je korelaciji sa iscrpljenosti i umorom. (povećanjem jednog pada vrijednost drugog i obratno).

KONTAKT OSOBA:

mr.sc. Zrinka Puharić, spec.školske medicine
Služba za školsku medicinu Bjelovar
ZZJZ Bjelovar, Matice hrvatske 15, 43000 Bjelovar
medicina.skolska@zzjz-bj.t-com.hr
Tel: 043/247-241